

FAQ: Minerale oliën en verpakkingen

Al enige jaren is er een discussie gaande over de aanwezigheid van minerale oliën in verpakkingen en dan met name de verpakkingen die bestemd zijn voor het verpakken van levensmiddelen. In deze FAQ geven wij antwoord op vragen die leven ten aanzien van dit onderwerp. Wij vertellen wat op dit moment de stand van zaken is met betrekking tot wet- en regelgeving op dit gebied en hoe Bunzl hier in staat.

Wat zijn minerale oliën?

Koolwaterstoffen uit minerale oliën zijn chemische verbindingen die voornamelijk worden gewonnen uit ruwe olie, maar ook kunstmatig worden geproduceerd uit kolen, aardgas en biomassa.

Welke koolwaterstoffen kennen we?

Er zijn meerdere koolwaterstof verbindingen, echter waar nu in de media de nodige discussie over wordt gevoerd, zijn de zogenaamde verzadigde koolwaterstoffen(MOSH's) en aromatische koolwaterstoffen(MOAH's).

Waarom zijn deze koolwaterstoffen in het nieuws?

MOAH's kunnen als genotoxisch carcinogeen optreden, en sommige verzadigde koolwaterstoffen uit minerale oliën kunnen zich ophopen in menselijk weefsel en negatieve gevolgen hebben voor de lever. De ernst hiervan en of dit gezondheidsrisico's oplevert is onduidelijk.

Waar worden deze koolwaterstoffen aangetroffen?

Minerale oliën(MOSH en MOAH) worden onder andere gebruikt in goedkopere drukinkt, smeermiddelen voor machines of bijvoorbeeld in balen/zakken waar cacaobonen/koffiebonen in worden verpakt. Zelfs in bepaalde geneesmiddelen worden bewust minerale oliën toegevoegd. En wie thuis de open haard of de barbecue aansteekt, stelt zichzelf aan veel meer minerale oliën bloot dan waarmee hij via verpakkingen in aanraking komt.

Hoe komen deze minerale oliën in onze levensmiddelen terecht?

In onze maatschappij streven wij ernaar om papier en verpakkingen zo veel mogelijk te recyclen. Hierdoor wordt met name oud (kranten) papier verwerkt tot golfkarton verpakkingen. In deze gerecyclede verpakkingen kunnen minerale oliën aangetroffen worden, die vervolgens via verdamping kunnen migreren naar levensmiddelenverpakkingen en uiteindelijk naar levensmiddelen. Het maakt hierbij niet uit of het gaat om kartonnen of plastic eindverpakkingen. Migratie komt overigens niet alleen voor bij gerecycled materiaal, maar ook in bijvoorbeeld virgin materiaal, waarbij een bedrukking is gebruikt waar minerale oliën in inkt zijn verwerkt.

Een secundaire verpakking, bijvoorbeeld een LDPE/ HDPE zak, kan migratie niet voorkomen. Deze plasticsoorten, samen met nog een aantal anderen, hebben een hoge doorlaatbaarheid, waardoor migratie makkelijker optreedt. Dit in tegenstelling tot de materiaalsoorten PET, EVOH en aluminium, die een hogere barrière weerstand hebben en migrerende koolwaterstoffen langer kunnen tegenhouden.

Daarnaast spelen de opslagtijd en -omstandigheden een hele belangrijke rol in dit proces. Hoe langer het product (voor)verpakt is en hoe hoger de temperatuur, hoe aannemelijker het is dat er sprake kan zijn van migratie van minerale oliën.

In hoeverre is de aanwezigheid van minerale oliën te meten in verpakkingen?

Slechts een beperkt aantal laboratoria in Europa is in staat om de aanwezigheid van minerale oliën in verpakkingen te meten. Het wil niet altijd zeggen dat de onderzochte verpakking ook daadwerkelijk de bron is van de besmetting. De primaire verpakking en uiteindelijk het levensmiddel kan besmet zijn door een andere verpakking, inkt of afkomstig zijn van een andere bron. Hierdoor is de herkomst van de besmetting moeilijk te achterhalen.

Hoe kan voorkomen worden dat minerale oliën in verpakkingen terechtkomen?

Er zijn inmiddels enkele eindverpakkingen (met name karton) op de markt die een barrière laag bevatten. Echter, door het aanbrengen van deze lagen lukt het niet meer om deze bij recycling er weer uit te halen. Deze kartonnen verpakkingen kunnen dus niet bij het oud-papier afval en daarmee gooien we de circulaire economie overboord. Het is daarom vaak beter om de bron van de besmetting aan te pakken door bijvoorbeeld een andere inkt te gebruiken. Het volledig uitsluiten van de aanwezigheid van minerale oliën in levensmiddelenverpakkingen is op dit moment dan ook moeilijk te waarborgen.

Welke wettelijke maatregelen gelden er op dit moment?

Vanzelfsprekend geldt dat artikel 3 van de EU kaderverordening 1935/2004 te allen tijde van toepassing is, echter ten aanzien van de aanwezigheid van minerale oliën in verpakkingen zijn er (nog) geen specifieke Europese wet- en regelgevingen opgesteld. In januari 2017 is er wel een [aanbeveling \(EU 2017/84\)](#) opgesteld door de Europese Commissie, inzake de controle van koolwaterstoffen uit minerale oliën in levensmiddelen en in materialen en voorwerpen bestemd om met levensmiddelen in contact te komen. Indien er al sprake is van wettelijke limieten dan is dat op dit moment door ieder land afzonderlijk opgesteld, voor Nederland zijn deze limieten te vinden in de Warenwet.

Wat is het standpunt van Bunzl rondom het thema minerale oliën ?

Bunzl volgt de ontwikkelingen rondom dit thema op de voet. Dit doen wij onder andere door het bijwonen van voorlichtingsbijeenkomsten, contacten met brancheorganisaties en overheidsinstanties en de communicatie met onze leveranciers en klanten. Alle verpakkingen die Bunzl verhandelt voldoen aan de huidige Europese en Nederlandse wet- en regelgeving. Zodra er meer duidelijkheid is of (Europese) wetgeving volgt met betrekking tot het thema minerale oliën, gaan wij de noodzakelijke acties in gang zetten.

Wilt u meer weten over dit onderwerp, neem dan contact op met Chris Dikken – QSE manager van Bunzl Retail & Industry via telefoonnummer 026-384 38 38 of email: chris.dikken@bunzl.nl.

Bronnen:

- Aanbeveling (EU) 2017/84 van de commissie inzake de controle van koolwaterstoffen uit minerale oliën in levensmiddelen en in materialen en voorwerpen bestemd om met levensmiddelen in contact te komen, 16 januari 2017
- Verslag verdiepingsbijeenkomst KIDV – Minerale oliën in verpakkingen van gerecycled papier en karton: stand van zaken, 9 juni 2016